

Uddrag af »Varetægtsfængsling« af Hans Gammeltoft-Hansen

(p. 278–280)

En særlig betænkelighed må fremhæves. Det trauma, der knytter sig til frihedsberøvelse, især hvor denne indtræder pludseligt, er i reglen størst i den første periode efter iværksættelsen. At spærre en person inde i op til syv dage blot på en løser mistanke vil derfor ofte være mere indgribende og byrdefuldt, end det umiddelbart lyder. Og dertil kommer, at et sådant institut – netop fordi fængslingstraumet ofte vil være særlig stort i denne periode – næppe vil kunne undgå at blive behæftet med en stærk mistanke om udnyttelse som tilståelsesarrest.

De sidst anførte argumenter mod en længerevarende anholdelse gælder også Straffe-
retsplejeudvalgets forslag om efterforskningsarrest.

En fængsling på grundlag af formodning om anden kriminalitet end den, hvori sigtede er pågrebet (og som altså ikke i sig selv er tilstrækkelig til at bære varetægtsfængsling), indebærer en klar afvigelse fra princippet om kvalificeret mistanke. Dette er et brud med en af de centrale fængslingsbetingelser i dansk ret gennem mere end et halvt århundrede. Endvidere synes det ikke umiddelbart at være foreneligt med Menneskerettighedskonventionens krav om, at fængsling kun må ske på grundlag af rimelig mistanke (»reasonable suspicion«) i henseende til den kriminalitet, som danner grundlag for varetægtsfængslingen. – Allerede af denne grund må

forslaget afvises.

Hertil kommer, som nævnt, mistanken om at »efterforskningsarresten« i realiteten vil kunne anvendes som »tilståelsesarrest«.

Den af udvalget foreslåede proportionalitetsbestemmelse (udkastet § 762 stk. 3) yder ingen beskyttelse i relation til fængsling af hensyn til efterforskning af anden kriminalitet. De momenter, der efter bestemmelsen skulle indgå i proportionalitetsafvejningen (»sagens betydning«, »den retsfølge, som kan ventes«) lader sig ikke anvende med mening, når kriminalitetens omfang er ukendt på tidspunktet for fængslingen.

Endelig kunne man mere teknisk spørge, hvorfor efterforskningsarrest kun skulle være anvendelig over for sigtede, der pågribes på fersk gerning. At der er sket pågribelse på fersk gerning skaber kun klarhed omkring den del af den påsigtede kriminalitet, som netop *ikke* kan danne grundlag for fængsling, og det burde således være uden betydning for fængslingsspørgsmålet. Selve behovet for efterforskning af anden kriminalitet måtte dog være til stede, uanset om der er sket pågribelse på fersk gerning, eller om sigtede f. eks. har aflagt tilståelse vedrørende visse forhold. Betingelsen om, at der skal være sket pågribelse in flagranti, afgiver således ikke noget særligt holdepunkt for at introducere efterforskningsarrest blandt fængslingsgrundene.